

№ 2

۱۹۱۶ سنه دوامی

دین و حقیقت

۱۵ نېچی سنه دوامی

اورنبورغده هفتده بریاغه ایلامی نساخه نشر اولنور دینی عامی ادبی و سیاسی ژورنالدر
عدد ۱۹ ۱۹۱۶ سنه میلادیه مای ۲۰ جمعه ۱۳۳۴ سنه هجریه رجب ۳۰

№ 19. — Религіозн. літературн. політ. оженед. журналъ — № 19

«Динъ ва мағишегъ» Оренбургъ.

اعلانلار

طارغووی دوم

ظریف حبیب اللین اوغللار اباہ و شرکاسی

اورنبورغده، قزاندہ ہم پیتراپاولده.

اوپتاؤوی روزنیچنی سودامز چیتک، کاروش ہم کلپوش ایله، تورلی فابریکنک ریزینوؤی کالوشلاری
پیتروغراد ہم مسکونک بونچی فابریکلرینک اشی ایتک، شیبلیت، باتینکک ہم نوفلیاری
وهر تورلی یولغه مخصوص نرسهلو ایله.

اشلیگان اشارہ نیک نفیس لکینه ہم تاز الغینه پاربر و بستافکسندہ بیر لگان عالی نشان ہم آلتون میداللر بزارہ.
Торговаго Дома Зарифъ Хабибуллинъ съ С-ми и К-о Оренбургъ.

اورنبورغده اشاق بازارنده بهاء الدین علی اکبر اوغلی بایزیدفنک

چایخانہ ہم نومیرلری

کیاوچی مسافر افندیار اوچون نومیرلری شہرنک اور نساخه فانلقدن هر بازارغه یورورگه
اوکغایلی ہم یاقن، هالریده قیمت توکل چای زالریز ہم با نومیرلریز مایلی بویاوبله بویالغان
لکتریق بله یاقترتلار. یاقتی ہم قوری بولوب یاخشی تربیسهلی بولورینه بونچی درجه ده اهمیت
بیرله. آبخانہ بزده هرتورلی اشار حاضرلنه. کیاچی عزتلو مسافرلرمز نیک هرجهتدن ممنون قالورینه
کامل احترام ایله: بهاء الدین بایزیدفنک

اورنبورغ، Хлебная площадь, Номера Баазитова. آدریس:

عبدالقیوم سی داشق

سودامز غاستیننی دوورده ۶۳ نېچی نومرده اسکلادلرمز ۵۰ - ۵۱ نېچی نومرلرده
دکانهزده هر وقت تورلی یمش لر کی بیکان اوریک وچیکلاوک لر بولوب توره دره منبعندن کولاب آلوب
زا پاس ایلان ساتامز وقتده چون جباغه ایلان ده سودامز بولا.
درمتلو مشتوبار مزاجی التفات ایتور نشریق بیوره لرین اوتنمزم.

ديانت اهلی اوچون

خلقمزدده ياگيارو، اعتقاد اهل السنة والجماعت مذهبده مخالف حرکت لور طور باشلانغان ده، شول بولده بولغان نرغه شفاء اولره ق هدايت طابسونلر اوچون ترتيب ايدلگان ردالانقلابيون ياخود الاقتصاد رساله مينگ سینگ جزئی صائيله . بهاسی بارلغی - ۷۵ تین .

غير مسلم نك ديمجه سنی آشاو درست، زناز بديله و یاری، فلسفه مهجوسی (قارا اسلامیه) کیوده ضرر یوق ديب جچارلغان اوچ مسئله کتایینه شرعی و فقهی دلیللرله یازلغان اوچ مسئله گه رديه کتای صائيله بهاسی - ۲۰ تین .

جمهور علمایک شهادتیه اعتقاد و قواعد اسلامیه گه مخالف طرزده یازلغان و خلقمزد آراسینه طارالغان «فلسفه عبادت» کتایینه رديه رساله سی اولان فلسفه عبادتگه رديه کتای صائيله بهاسی - ۲۰ تین .

دین و اعتقاد حقلر نده و تاشق اعمال اسلامیه گه دائر مسئله لورده غير مسلم لور برلان مناظرده خصنی قناعت اتمه برلان صورتده توری بحث لور و جوابلر ایله یازلغان هدی رساله سی و اعلام الحق کتایینه بهاسی اولگیسی - ۴۰ تین . ۲ نچیمی - ۳۰ تین .

روسیده تان مشهور و معتبر علمای لری طرندن موسی بیگی نك تاریخ ادیانینه یازلغان رديه لرین نجات عمده هدی موسی اعتقادیه، تاریخ ادیانیه رديه لر، بارلغی اوچ جزو اولوب بهاسی اولگیسی - ۱۰ تین، صولغیسی - ۳۰ تین .

اصول جدیدده اربابن کلا دیورلک تنقید ایتکان جریتلره هدییه رساله سی صائيله حقی دین هر وقت غه و هر اورنغه یارارلق و عمل گه قولایی اولارلق ترتیب ایدلگان تقویم دایم کتای علاوه سینه صائيله علاوه سینه ساعت تورلاب وقت بلب بوله حقی - ۱۴ تین .

یاگالتق باشلانغاندن بیرلی اخلاق و عمللرده کورلگان غیر مشروع فعللرینی تنقید بوللی و شرعی طرزده یازیلغان وزن و تاقیده گه رعایه ایله ترتیب ایدلگان ترقی شعری صائيله بوکتاب باشنده اولان «عندلیب» شعری اهل علم نظر نده خصوصی صورتده تقریبضلرله شهرت طابقان بر رساله حقی پوچده مصارفیلده ۱۲ تین .

کوبلهب آوچی غه اسکیدکه ینصاله، بو قدر زاداتسکه ایلان نالور کوندریله

آدریس: «Динъ ва Магяшетъ» Журн. Оренбургъ

اورنبورغ
وباشقه شهرارگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسى ۵ صوم ۵۰ تین
يارم سنه لگی ۳
اوچ آیلىغى ۱
اورنبورغ ژورنال
«دين و معيشت»
تيليفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۵ تین.

ولولا دنع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا و لينصرون الله من ينصروه ان الله لقوى عزيز
زمان تاسيسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه

دييار حىست

۱۰ نچی سنه دوامى

هفته ده بر دفعه يلغه ایللی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

بیارلگان یازولری
اوزگار نورگه اداره
اختیارلیدر. باصلمغان
بازولر کیرو قایتارلاماز.
مارقه سن خطلر قبول
ایدلمی آدرس آلماشتر و غه
۳۰ تین آلنور.
آدریسنی آچق
بازولری اوتنله.
آدریسنز مقاله لر
درج ایدلماز.

بره ملاب ۱۵ تین

اورنبورغ و باشقه برده اولان شاگردلرگه بلا تفریق یلغه ۵ صوم

مشایعه

الشیخ محمد مراد المکی جناب لرینک «مشایعه حزب
الرحمن و مدافعة حزب الشیطان» نام رساله سینی ننگ
۱، ۲، ۳، نچی جزئلری باصلوب چقدی.
رساله موسی بیگی طرفندن میدانله قویلغان
تاریخ ادیان مسئله سینی و رحمت الهیه عمومیتی نظریه
لرینه ردیه اولوا ملیلله تالیف ایدلوب هرکم آتکلارلق
صورتده یازلغان. معلوم مسئله بران اعتقادی چوالغان
واو مسئله ده حقیقت نهدن عبارت ایدکنی آکلانوده
کو کلی تردده اولان تئورکی طانیغان کشیلره بورساله نی
بور نسخه او یلر نده توتو لازمدر.
بهالری هر جزئی ۱۵ شهرة، پوچته ایلله ۱۷ شهرة.

آراقی جقنده

هلاکت که قارشسی. (برنجی آدم)
مندر جاتی:
خمر حرام بولماس بورون عربلر ننگ حال و صحابه لر پیغمبر -
مزننگ ایسرکلره قیلورغ قوشقان معامله سینی، خمر اچوچی ننگ عبادت
وتوبه سینی، حلال دیب اچوچی گه مترتب بولغان حکم شرعی
مسامانلر آراسنده خمر ساتو، آراقی ایلان فایدالنو، آراقی ساتوچی غه
حضرت عمر ننگ ایتمکان سوزی، اچکوچیننگ قیامتده غنی حالی، حضرت
عثمان ننگ آراقی جقنده سویله گان خطبه سینی، اچوچی مسلمان لر ننگ عالی
عایله و خاتونلری، ایسرک ننگ طلاق قچقرووی و آکا تسکلیف ایدلگان
شرعی حکملر، خمر اچوچی گه صحابه لر ننگ قز بیرماولری ایسرک ننگ
کفر سوز لرینه شریعت نظری، اچوچسرننگ ۱۰ توری بلا بلن مبتلا بولولری
مدنیبتلی خلق آراسنده اچوچی لره فیله خان معامله لر و آنلر ننگ شاعداق
قیله آلهاولری و غیر لر ... بهاسی ۷ پوچته ایلله ۹

شرفین
شرفین

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

ایکچی مرتبه اکیمال ایتلوب باصلدی

فورست

مسئله
میراث جقنده
تتمه ۳
تتمه حکمت توزیع البلاء
اسلام میقرو بلرینه جواب
فیلیه تون
تورلی خبرلر.
صوغش خبرلری
اورنبورغ خبرلری

وقت ايسه ايام نحر در. بناه عليه قربان بولد ايسه اول ايام نحرده كيسوله تورغان حيوان ديگان سوز بوله. ايندى بر او الله ايچون بر قربان كيسار من ديب نذر ايتسه اول قرباننى ايام نحرده كيسو بر لن نذر گه وفا قباغان بوله. باشقه وقتده كيسو بر لن اوستوندن نذرى توشيدر.

٢نچى سؤالنىڭ جوابى: ايام نحر دن اول قربان چا- لور من ديب نذر ايتكان كشى ايام نحر نى قدر يراق بولسهده شونى كوتوب شول كونده قربان كيسار گه تيوشلى در. ايام نحر دن اول ياكه ايام نحر يئكچ اول قربانلقنى تيريله ياكه قيمتن صدقه قىلو درست توگادر.

(اذا وجبت بايجابه صريحا او بالشرأها فان تصدق بعينها في ايامها فعليه مثلها مكانها لان الواجب عليه الاراقه وانما ينتقل الى الصدقة اذا وقع اليأس من التضحية بمضى ايامها وان لم يشتر مثلها في ايامها حتى مضت ايامها تصدق بقيمتها لان الراقه انما عرفت قربته في زمان مخصوص ولا يجوز به الصدقة الاولى - بلزمه بعد لانها قبل سبب الوجوب) ردالمختار ج ٥ ص ٢١٠ يعنى بر كشى اوستونه اوزينىڭ منم اوستومه الله ايچون قربان كيسو واجب بولسون ديگان سوزى بر لن ياكه فقير بولوبده قربانغه ديب بر حيوان صاتوب (او ايل قربان كيسونى واجب ايتسهده نحر كونده شول قرباننى كيسه اينچه آنىڭ بهاسن تصدق

I

آرسلانعلى عبدالكبير ف طرفندن سؤال لر. ١نچى سؤال بره و قربان چالو بلسه نذر ايتسه، البته نذرينه وفا قلو تيوش بولدغندن قربان چالو لازم. مونه شول لازمنى اونه و ايچون قربان چالو ايام نحرده گنه درستمى؟ دلله نذر قربان بولدغندن ايام نحر گه باشقه كونلردهده درستمى؟

٢نچى سؤال بره و قربان چالو بلسه نذر ايتسه (قربان چالو ايچون ايام نحر شرط بولغان تقديرده) ايام نحر بيك يراق بولسه (يعنى بره و ايام نحر اوتب كينكاچده نذر ايتسه طبيعى كيلسى سنه نىڭ ايام نحرى يراق) ايام نحر نى كوتمبچه قربانلىغينىڭ بهاسن صدقه قىلسه درستمى؟ ياكه ايام نحر نى كوتبده (اونطب ايام نحر نى اونكار گان تقديرده) ايام نحر اوتكاچكته صدقه قلورغه كيره كمى؟

اداره

١نچى سؤالنىڭ جوابى: قربان ديگان سوز، عربچه (اضحية) ديگان سوزنىڭ معناسى در اضحية ايسه ايام نحرده گنه بوله در ايندى بناء عليه قربان كيسوده ايام نحرده گنه بوله در. (هى ذبح حيوان مخصوص بنية القر- بة في وقت مخصوص) تنوير اول كتاب الاضحية يعنى اضحية (قربان) خاص بر حيوان نى اللهغه بائين لى نيتى ايل خاص وقتده ذبحلور دن عبارة ديمكدر. اول خاص

قىلسە ارل كشيگە قربانى اورننه يندهن شونك شىكلى
 قربان آلوب كېسو واجب بولە. چونكە نحر كونده
 آنك اوستونه واجب بولغان نرسە قان آغزو ايدى.
 قان آغزونك صدقەگە كوچوى، ايسام نحر اوتوب
 قان آغزودن اميد كېسلگچكە بولە. اگر اول كشى
 نذر اينكان قربانى ايام نحرده كېسماينچە بهاسنغە
 صدقە قىلوبدە آنك اورننه يندهن قربان آلوب
 كېسمايسە ايام نحر اوتكچ آنك اورننه يندهن بر
 قرباناق بهاسنى صدقە قىاو واجب بولە. ايام نحر
 اوتكچ اولگى قربان اورننه قربان كېسسەدە اول
 قرباندىن كېتمە. چونكە قان آغزونك قرىبە بولوى
 شول ايام نحرده گنەدر. اولدەگى قرباننىڭ بهاسنى
 صدقە قىلغان بولوى، سوگىدىن واجب بولغان قربان
 اورننه تورمە. چونكە اول اولگى صدقەسى سېب
 وجوبدىن اول بولغان دېمكدر.

ھېچ نرسە لازم بولمى. چونكە حيوان كېسونك
 جنسدىن فرض بولغان نرسە يوق بلکہ قربان شىكلى
 واجب بولغان نرسە گنە بار. مگر اول كشى بر قوى
 كېسەر مەن دە ايتنى صدقە قىلور مەن ديگان سوزنى
 آرتد نرسە اول وقتدە اول كشيگە قوى كېسوب ايتنى
 صدقە قىلو واجب بولە چونكە صدقە جنسدىن فرض
 بولغان زكوة بار دېمكدر.
 خلاصە نى بران نذر ايتلسە آنك واجب بولوى
 ايچون اول نرسەنك جنسدىن فرض بولغان نرسە
 بولورغە كرك. والا فلان قدر تسبيح ايتو بران نذر
 ايتو حقيقتدە نذر بولمى آنك بران كشى اوستونه
 بر نرسەدە واجب بولمى.

اما بر او نذرنى قربان لفظى بران ايتماسە بلکہ
 الله ايچون قوى كېسوب ايتنى صدقە قىلوى اوستومە
 واجب ايتدم ديگان بولمە اول كشيگە ايام نحرنى
 كوتو واجب بولمى تېلگان وقتدە كېسوب ايتنى صدقە
 ايتە آلا. آندەدە (ايتنى صدقە قىلوى واجب ايتدم)
 دېماينچە قورى بر (الله ايچون قوى كېسونى اوستومە
 واجب ايتدم) دېمك ابلە گنە نذر تابلمى آنك اوستونه
 كېسو واجب بولمى.

«دين و معيشت» مجله مېجلەسى ادارەسدىن اوشبو
 مقاله، مەزگە مجلەنك يافىدە چقاچق نىسخەسنىك اورن بېر.
 ما كىگىزنى اوتتە مەز.

ميراث حقندە

ارفالى دعوا و كىلى اسكندر سلطانق جنابلارينك
 ميراث مسئلەسنىك علماء دينگە مراجعتى خصوصندە
 سوگى كونلردە جرائد مليه مەز دن بعضلرندە اوفالى
 دعوا و كىلى اسكندر بك سلطاننك ميراث مسئلەسى
 طوغرىسندە علماء كرامغە مراجعت ابلە يازغان مقلە
 لىسى منظور مەز بولدى. اسكندر افندى اوزىنك مقلە
 لىسندە مقدمە ايتوب بايطاق سوزار يازغاندىن سوگى
 ايتتە: «مسائله انك قالدرغان ميراثلارن بولو ايتتە
 عمل قىلنماقدە بولغان اصوللار يتەرلك درجەدە كېن توگل
 مثلا ميتنك اوغللارى وشولار بلەن بىرگە اوزىدىن لك

(واو قال ان برئت من مرضى هذا ذبحت شاة
 اوعلى شاة اذبحها فبرمى لايلزمه شى لان الذبح
 ليس من جنسه فرض بل واجب كالا ضحية فلا يصح
 الا اذا زاد واتصدق بلجهه فايلازمه لان الصرقة من
 جنسها فرض وهى الزكوة) درالاعتبار بهامش رد -
 الاعتبار ج ۳ ص ۸۲. يعنى بر كشى اوشبو خستە لغدىن
 قريلسەم بر قوى كېسەر مەن دېسە بياكە بر قوى
 كېسو ميگما لازم بولسون دېسەدە قريلسە اول كشيگە

وقات بولغان اوغلىنىڭ ياكە قزىنىڭ بالالىرى قالسىدە ،
 مونه شول سوڭىلىرى بابالرىنىڭ مالى بولگان وقتدە
 آنا ياكە آنالرىنىڭ اولوشىن آلا آلەملىرىدە حالبوگە
 مسلمانىڭ عائەسى عائەلە باشقى اولىگانگە قىدر طاردا
 لى توردا . آلك بالالىرى اوز كوچلىرى بلەن شول عائەلە
 نىڭ باياغىن اوسىدەرگە طرشارلار . آنالرىنى ياردەم ايتەدە
 لى شولقۇدىن عائەلە نىڭ باياغى كون ساين اوسە ، باياقنىڭ
 شولاي چچك اطوب تورغان وقتىدە اوغلىدىن بىرسى
 ھىدە عائەلە نىڭ بابووينە ايڭ كوپ خىدمت ايتكىنى آتاسىدىن
 الك اولوب كىتەرگە مەكەن . آنىڭ بالالىرى قالسا . آنىدىن
 بىر كون سوڭ آتاسى اولە . مونه شولدى چاقىدە الك
 اولگان اوغلىنىڭ بالالىرى بابالرىنىڭ ميراثىدە اورتا .
 قلاشا آلەملىرى . بارلىق قالغان مال قارىنىڭ اولمى قالغان
 بالالىرى آراسىدە غەنە بولنە . اگر اوغلىدىن الك قارىت
 اولب آنىدىن بىر كون سوڭ شول اوغلى اولسە آنىڭ
 بالالىرى اوز ارنىڭ ھەملىرى بلەن بىرگە بابالرىنىڭ مالىنى
 وارىث بولالار . مونه شول ھەدىك بولامى ؟ يوقمى ؟
 مېنىم فېكرىمچە طېبىقى بولسا ھەدىك تاپولمى ، ھەقىقەتدە
 موافق توگىل . بولسا اگر ايتورگە يارى تورغان
 بولسا ، نىندىدەر بىر لاتارىغە ، بالالرنىڭ آنالردىن آرتق
 ياشاۋلرىنى بىنا قىلىنغان بىر اوطوش اوينىنە اوخشى
 دى . اسكىندىر افىدى اوز فېكرىمچە مېنىڭ اوز ارغى
 بولغاندە اوزىدىن مەقدم وقات بولغان اوغلىنىڭ بالالىرىنىڭ
 شىرىعت ھەكەمچە ميراثىدىن محروم ايتىلۇلارنى ھەدىك
 وحقانىيت طاپمى اوزى بىرگە تابوشقان دولتىدىن آنىڭ
 بالالىرى محروم ايتىلۇماسكە تېوش دېما كىچى بولا . ينى
 بىر آز سوزلردىن سوڭ اسكىندىر افىدى ايتە : « اگر
 مسامانلرنىڭ بو ھوقوق ميراث مىسئەلىسى ايجابى روشدە
 حل قىلۇنسا (بەئى موندان سوڭ مېنىڭ باشقىدە اوغلىمى
 ايلە بىرگە اوزىدىن مەقدم اولگان اوغلىنىڭ بالالىرىنىدە
 قالغان مالدىن اولوش بىرلە تورغان ايتوب بىر ھەكم

ياصالىسىدە) شىرىعتكە دەخلاف بولماس ايدى . آزمونى
 بىزدە ھەيلى شىرىعتلەرگە يابىشۇلار . مىثلا قرآن طر فېدىن
 مەنە قىلىنغان بىر وئەسىبەت آلە ، آنىدىن ھېچ بىر مەلا باش
 طار تەماس باي ملالرنىڭ اوز مىسكىلرنى وقتلەپچە
 خاتونلرىنى ياكە باشقىدە بىرسىنى يالغان ھەبە قىلۇپ بىر كەك
 آلولىرى و باشقىلەر . . . بو مىسئەلنى ھەيلى شىرىعتكە
 مەراجەت ايتەپچە تەفسىر طرىقى بلەندە حل قىلۇپ بولۇر
 ايدى . ھەيلى سوڭرە بو ھەقىقەت مەقدم اورنىپورغى ھەكەم
 شىرىعتىسى طر فېدىن ايرىزىنىڭ اوزىدىن مەقدم اولگان
 اوغلىنىڭ بالالىرىنى آيە كرىمەگە بىنا ايتىلۇپ بىرلىگان
 بىر قىتوا بولغانلىقى بىيان ايتە .
 اسكىندىر افىدىنىڭ اوشبو مەراجەتى طوغرىسىدە
 ملاحظەدىن سوڭ بو مىسئەل ھەقىقەتدە اوشبو توبىساندەگى
 سوزلرنى يازۇ مەناسىب كورلدى : بىزنىڭ فېكرىمچە
 بو مىسئەلنى اسكىندىر افىدى ايتىكەنچە ايجابى روشدە حل
 قىلۇغە شىرىعت ئىسلامىيەتچە ھەججەدە يول يوق چۈنكى
 اسلام شىرىعتىدە ميراث مىسئەللىرى دىلىل نەقىلىگە آيىت
 و ھەدىك صحىب كىي شارەئەت آچق بىيانىنە بىنا ايتىلۇگان .
 ميراث بايئەتى ھەكىملىرىنىڭ راي و ھەقىقەت ھەكىمى ايل قىرار
 بىرلىگان اجتھادى بولغانلىرى اوز خصوصلرنىڭ شارە
 طر فېدىن آچق بىيان وارد بولماغان آرنىدە مىسئەلردىر .
 آناننىڭ ميراثى شىرىعت بويىچە بىئالاسىدە بولۇ شول
 بالانىڭ اول مالنى بىرگە تابوشقانلىقى اوچون و عائەلە
 دولتىن تورغۇزۇدە قاتوشى بولغانلىقى اوچون توگىل
 شىرىعت وارىثلىقىدە اول جەھەتنى ھېچدە اعتبارغە آلمىغان
 شونىڭ اوچۇندە بىر اونىڭ ايكى اوغلى بولۇپ بىرسى
 بىك اشكەلى طرش بولسا آتاسى عىيالىدە تورۇپدە
 بو تون دولتىنى اوزىگە تابقان بولسا ايكىنچى اوغلى
 بو تونلاي اشكە يارقىسىز ھەج بىر نرسە تابەي بىلكە
 باشقىلەر تابەقەتنى بىئورەگە تورغان بولسا ھەدىك شول
 كەسە اولىگاندىن سوڭ قالغان مال اوشبو ايكى اوغل

آراسنده هر نيگز بولنده در. اگر ده مالني طابقانق اعتبارغه آلونسه ایدی مونداین صورتده مالنگ کلسی یساکه کوبراگی اولگی اوغاغه بیرلورگه تیوش ایدی، بلکه بو صورتده هم ایکنچی اوغلنگ اوزی هیچک خدمت ایتما اینچه مالنی طابوشما اینچه شول آغاسی طابقان مالنگ یارطیسینه خواجه بولووی بزنگ قارا عقامز حکمنچه عدالتسزک شیکای کورنور لکن شریعت اسلامیه بو مسئلهده مالنی طابو نظرندن قاراماغان بلکه وارثنگ میت که نسب جهتندن یاقن بولوون اعتبار ایتکان مالنی باشده تلاسه کم طابقان بولسون مالنگ شرعی مالکی وفات بولغانده آثا نسب جهتندن بولغان ایر کشیگه گنه عصبهاتی حقن بیرگان نسب جهتندن یاقنراق عصبه بولغانده یراق بولغانلرنی میراثدن محروم ایتکان الاقرب فالاقرب میراث بابنده بر اصل کلی در. بو خصوصده «فرضلرنی ایالرینه بیر گاندن صوگ آرتوب قالغانن یاقنراق بولغان ایر کشیگه بیرگز» مضموننک مشهور حدیث بوتون صحابهلرننگ اجماعلری ایله نایک ایتلوبالی یومنا هذا بوتون علماء اسلام طرفندن قبول ایتلوب، شول روشچه عمل فیانوب کیلگایلکن حاضرده بو حکم بزنگ عقامزغه موافق توگل دیب عقل حکمی ایله نص قطعی نی تغییر یاکه تاعویل قیلوغه و بو مسئلهده کی حکمنی اوزگار توگه هیچده یول یوقدر. عقل حکمی ایله وقت وموردینه قاراب بعض مسئلهلر لرنی حل وتاعویل تجویز ایتولگان تقدیرده اول اش اوز خصوصلرنده شارعنگ آچق بیانی طابولما. غان، شبههلی قالغان، ظنی واجتهادی مسئلهلرگه مخصوصدر. اما بومسئله شارعنگ آچق بیانینه بناء ایتولگان ظاهر ومعلوم بر مسئلهدر. نسب جهتندن یاقنراق وارث بولغانده یراغر اقلرننگ محروم بولولری میراث بابنده متفق علیه بولغان بر اصل کلیدر

عقل حکمی ایله بوقاعدهه کلیه نی بوزارغه هیچ بر یول یوق. بعض مسالارنگ حیاة شرعیه لرگه یابشولاری قطعی بولغان بر حکم شرعینی بزنگ عقلمزغه قاراب. غانده عدالت توگل دیب اوزگار توننگ درمستلکینه دلیل بولمی اگر ده بز اوز عقللر من قاراشنده عدالت ته گل دیب متفق علیه بولغان حکم شرعیلرنی تغییر وتاعویل ایتوگه یول قریساق بوتون احکام شرعیه مزدن اعتماد کونارلورگه ممکن چونکه عقلنگ حکمی کوب وقتده بر نقطهده قرار ایتما گانلکن تورلی حالده تورلیچه بولورغه ممکن بروقتده بر نقطهه نظرندن قاراب عقل بر اشنی عدالت وحقانیب دیب حکم ایتما ایکنچی وقتده ایکنچی جهتلرن اعتبارغه آلوب شولوق حکمنی ظلم وحقسزلق دیب طابارغه ممکن بوننگ مثالی کوب بر عصرده بوتون اهل معرفت حکماء بر حکمنی حقیقت دیب اعتراف ایتلر ایکنچی عصر حکماء سی شولوق حکمنگ حقیقت بولماون اثبات ایتلر والحاصل عقلنگ تورلی جهتلردن قاراب تورلی حالده تورلیچه حکملر چغارووی بیگ ممکن اش بولغانلقدن بز اوز عقللر من حکمی ایله بو وقتغه قدر عمل ایتلوب کیلگان متفق علیه بولغان حکم شرعیلرنی تغییر وتاعویل کبی اشلرنی قصد ایتوومن هیچده معقول وجائز توگلدر. بر حکم شرعی ظاهر دن قاراغانده عقلمزغه خلاف شیکلی کورنه ایکان، اول تقدیرده بز حکم شرعی نی اوزگار تونی قصد ایتماسکه بلکه اوز عقامزنگ کیم. چیلکینه وحکمتینه توشنوب یته آلهاموزغه حمل ایتلرگه تیوشلیمز اوز فکرمنزگه قاراغانده عدالت توگل دیب احکام شرعینی اوزگارتنه باشلاساق بزنگ شرعیتمنز بر اوینچق بولوب قالور. اسکندر افندی ایتکانچه آتاسندن الک اولگان اوغلنگ بالالری آنالری بابالرنندن بر کون مقدم اولووی سببلی بابالرینگ اموال متروکه. سینه وارث بولمالری شولوق بالالرننگ آنالری

بايالرنندن بركون صوڭ اولگان تقديرده آنلرنىڭ وارث بولوب مالدىن اولوش آلولى اوطش اويىننه اوخشار ايدى اگرده اول بالالار بايالرينه وارث بولا تورغان بولسهار حالبوكه اول بالالار بايالرينىڭ باشقه اوغلى بولوب تورغانده هيچ تقديرده بايالرينه وارث بولمىلر آنلر فقط اوز آنالرينه غنه وارث بولالر آنا- لرى بايالرنندن مقدم اولگان صورتده آنلرنىڭ آنا- لرى فقير حالنده اولگان بولاشونىڭ اوچون آنلرغە مال تيمى آنالرى بايالرنندن بركون صوڭ اولگان صورتده آنالرى باي بولوب دولتلى حالده اولگان بولاشونىڭ اوچون اول بالالارغە مالدىن اولوش بىرلە بركشى بركون فقير بولا ايرته گە باي بولا بركون وفات بولسه بالالاربنه هيچ نرسە قالماي ايرته گە وفات بولسه كوب مال قالا ياكە بالعكس بولا موندە هيچده اوطش اويىننه اوخشار ياكە عدالتسىزلىك ديب ايتور گە اورن بولماسە كىرەك . بىز بركون آناسىندىن مقدم اولگان اوغلىڭ بالالارن ميراثىن محروم ايتوعدالت توگل ديب مسئلنى ايجابى روشده حل قىلونى قصد ايتساك ايرته گە بىر او اوزى دولتنى بىر گە تابوشقان اوغل ايله هيچ نرسە تابماغان اوغلىڭ ميراثى بىر تىگىز آلولى عدالت توكل ديب مراجعت ايتووى مېمكن . محكمه شرعيه طرفىدىن ايرىزىن نىبىرلرينه بىرلگان فتواده (واذا حضر القسمة اولوا القربى واليتامى والمساكين فارز قوهم منه) سورة نساء آية كريمهسى كورساتلگان بولورغە كىرەك اول تقديرده صابرانىه طرفىدىن بىرلگان اوشو كاغدىڭ اوزى شول نىبىرە- لرنىڭ بايالرينه وارث بولماولرن اثبات ايتە چونكە بو آيت كريمهڭ مضمونى مالنى بولگانده وارث بولما- غان قرداشلار ، يتىملر ومسكىنلر حاضر بولسهار شول مالدىن آنلرغەدە بىر آىز بىرگىز دىگان سوزدر مفسرلر مونداغى اولوا القربىنى وارث بولماغان قرداشلار

ديب تفسىر ايتىنكلار هم بولامىنى استىحاب اوچون دىگانلار بىس بو آيت حكمنهچە وارث بولماغان فقير قرداش لركە مالنى بولودن الك وارثلر شفقت و مرحمت ايتوب بىر آىز بىر ولىرى مستحب و كوركام اش بولادىر. اول قرداشلارنىڭ مالده حقلىرى بولغانلىقدىن توگل شونىڭ اوچوندىه آلك مقدارىده بىلگولانمى نىقەدىر بىر سهار ياكە بىر ماسەلر دە وارثلرنىڭ اختيارلىرى بولا بىر سهار شفقت ايتوب بىرەلر واجب توگل آناسىدىن الك اولگان اوغلىڭ ياش بالالارى قالغان صورتده باشقه اوغلىلر مالنى بولسكانده اوشبو آيت كريمه حكمنهچە آنلرنى قىزغانوب آنلرغە مالدىن بىر آىز بىرور گە تىوش هم تقسيم ايتوچى امام آنلرغە اوشبو آيتنى اوقوب معناسىن بىخشى اكلاتوب بو حقه و عطا و نصيحت ايتەر گە تىوش . بومسئله دە بىزنىڭ بالگانىز اوشبو قىردىر در و فوق كل ذى علم علیم .

اداره

صاحب مقاله محترم صادق حضرتنىڭ بومەلەسى شايان تقديردر . فقط شونىڭ ايله برابر آىزغە قىردىڭ خالى توگلىدر . زىرا ايك باشلاب دعوا و كىلىنىڭ نص قاطع ايله ثابت بولغان بىر حكم شرعىنى لاتاريا اويىننه اوخشانويناڭ حكم شرعىستى بيان فياوا تىوشلى ايدى . اول حكم شرعى بيان قىلىنسه دعوى و كىلى اوزىنىڭ مارق عن الاسلام ايكانچىلىگى آكلاب آنداين سوز- لرى ايله مسلمانلر آراسىدىن چقدىغنى و آنىڭ و آن كىرەمگە انكارى هيچ فرقىز استىپان ايوانويناڭ انكارى قىلىندىن ايدىكى بىلوب آنىڭ توبە و استغفار ينه سبب بولوب آكنا بىك بىوك بىر بىخشىلىق قىلغان بولور ايدى .

اگر شولاي ايتە نوروى دعوى و كىلى توبە و استغفار ايتماينچە شول فكر خىبىننده اصرار ايتسه عالم اسلام- ميت نظرندە آنىڭ اوزىنىڭ دە سوزىنىڭدە نى درجه دە

ایکانچیلیگی آکلانغان بولوب، جهلاء عوامنی آثما ایاروب هلاک بولارندن (اسلامیتدن چغوارندن) صافلاغان بولور ایدی. شونداین اینتلانگیخت لرمز احکام قرآنغه انکارغنه توگل آنی استخفاف و آندان استهزاء اینکاج جهلاء عوامغه نی قالا؟ آیات قرآنیه ایله صراحة و قطعاً ثابت بولغان احکام شرعیه گه انکار هیچ شبهه سز کفر در. آنی استخفاف و آندان استهزاء قیلوچیلر ایسه ابلیمسندنه بدتر ملعونلر در. موندده هیچ شبهه یوق.

ایندی اسلامیت دائره سندن چققان بر تاتار بر توگل یوز توگل مک غزیتغه مک تورلی لسان بران شونداین سوزلر یازسون اسلام دنیا سنده آنک ایکی تینک اهمیت اولمایه چقدر. چونکه اسلامیت میدان آغاندن بیرلی چینلر طرفندن آثما بیک کوب بلچر اقلر ارغنامشدر. مع هذا اسلامیت خالا یاشاب کیله در. تیک شول قدر لیس گنه باعث تعجب و تاء. سفدر که شوشند این کشیلر اسلامیت دعوا سنده بولالار.

تتمه ثالثه

لسان نبوی لسان عمومی در قضیه سیننه بناء هم ده علیه الهء خذ قاعدته سی نك اشاره سی و فتنچه علیکم بسنتی و سنة الخلفاء الراشدين اکابر اساتذة سالفین لرمز نك اسلافنا ایکانی و شول اساتذة کرام مز نك توارثی بولوب اولغان کتب در سینه قدیمه لرمز ماراه المسلمون و فی روایة ماراه الهؤ منون حسنا فهو عند الله حسن یعنی افضل مساهبن و اکابر مؤمنین فاشنده حسن و معمول و مقبول اولغان طریق عند الله هم حسن و مقبول دیگان حدیث شریفی ده شول اساتذة سالفین مز-

دان تورات بولوب کیلگان طریق ایله تحصیل علوم نی اقتضاء قیلادور سوال اولنورسه اول مغرورلر ایتله لار اوتکان استاذلار طریقندک منطق کلام بار و حالبو. که هر ایکسی شرعا مذموم و جوابه منطق کلامنی ذم فی الحقیقة قرآننی ذم گه رجوع سی نك وجه سی تتمه اولی ده فی الجمله سابق اولدی و يتم توضیحه فی التتمه الر. بعه اولخامسه اوالتاسعه و هلم جرالی التکلمة صاحب شریعت اوزی حاضر بولغان قرنک منطق کلام نك مدون بولماوی بدعت بولونی مقتضی توگل ایکانونی مواضع شنی ده تحقیقی سابق اولدی اول دجا جله عباد الله الصالحین مارقیه جدیده عقول ضعیفه ایله لری قنۀ ادراک لارندان بعض کتب فقهده مذکور روایت لردان مرادنی بلمیچه کلمات کاسده و قیاسات فاسده اصدار ایله ایدیه طریق انحراف لارندن سرگردان و بر قرار اصحاب کرام رسول خدانک صحبتی نك سایه سنده فطری المنطق و الکلام ایکان تدوین گه حاجت یوق و حالبو که اول زمان زمان جهاد هیچ فراغت یوق ایدی مذموم بولغان منطق ده یعنی منطق فلاسفهده فی نفسه مذموم دگل باری تیک آلا قیوعدانی توضیح اوز مذهب لری و فتنچه مثال ایله مثلا العالم قدیم لانه مستندالی الموجب القدیم و کل مستندالی الموجب القدیم قدیم فالعالم قدیم دیگان لرمز بناء علیه مذموم بولغان و اینچینین کلام معتزله آلا رده اوز مذهب لرمزینه بناء یازغان ادله لری خلاف قرآن و خلاف صحاح بولغانی اچون کرام در تتمات آتیله لرده و تکمله ده أدلیه لیمه و أدله آتیله لرنک اقتضاسی بوینچه دخی ده وجوه کثیره بیان خواهد یافت

ابر دین محمد التونتاری:

اسلام ميقر و بلرينه جواب

محترم هيئت اداره حضرتلري!

اسلام ميقر و بلرينه «يوللو جوابمزي معتبر» دين و معيشت» ژورنالينك بر نومر سنده در جگزر جاه ايدلدر.

مسكو شهرنده چغا تورغان «سوز» غزيته سينك ۷نچي نومر سنده عياض امضالي بر ناتار كوزلهرن آفایتوب تشلرن قصبوب قوللرن يودورقلاب دين الهی بولغان دين اسلامغه و آنك اهلی بولغان علمائه و آنلر نك دينی كييملری بولغان چالمالرينه هجوم قيلدر.

شويله كه امام لر خالقنك بتون آورون و خسته سن استنجا مسئلهلری برلن گنه حل ايدله ديب بله لر ايمش؟ خلق آكلاماغان تله (وعلى الامامين الهمامين السعیدین الشهيدین) ديب مغرديلر ايمش؟ تاتار اوغلو ملی تياتر، ملی موزيقه ازله گانده قاضی نك كرلی چالماسندن باشقهنی طاپی ايمش. ای ایمانی وار مسلمانلر دقت ايله بر آزده عقلگزی طوپلاب تفكر ايدوب قارا كز نيگه صوك بو انصافسز لر دين و ادب دائر سندن چغوب احقاد رسول نك خطبه ده ذكر ايدلولرينه هم كافر ايله مؤمن آراسن آيرا تورغان نماز مسئله لرينه دخی علماء كرام نك دينی كييمولری بولغان چالمالرينه بديله.

فهلر مونه حاضر بز شولارنی بر آزده تيكشروب قاريق بولار استنجاغه طغزلانلار، اما نی سبيدن بز نك چه مونده ايكي احتمال يورتورگه ممكن برنچي احتمال شول: بولار اوزلری اجنبی ملتله گه كوب احتلاطاری بولغانلقدن آلارنك حاجت خانه لرنده ايكي بارماتی از لرینی كوروب، های بو فی قدر جيگل خدمت ايكان بواش بز نك تانارغه ده باراب تورور ایدی چونكه قومغان كوتاروب صولار يورتورگه بردن اش كوب ايكنچي دن باشقه ملت لر آلدنده آوروپا مايمل لرينه اول اش اویات دن حساب ايدلووی در! ايكنچي احتمال

ایسه معلوم ایندی مسلمانلر آراسنده استنجانی بتون نلری قالدرتورغه طرشودر چونكه استنجا بولماغاچ طهارت بولمی طهارت بولماغاچ نمازده بولمی ایندی نمازده بتونلری قالدراسه منه شول وقت بولارنك مقصودلریده حاصل بولا. زیرا دینندن بیزگان خلق بارسیده بولارنك یولینه کروب بتکان بولغانلقدن بولارغه قارشى یازوچی بر اوده قالماغان بولادر. منه اول وقت ایندی بولار اوزلرینسك چپچی یالغاندن اویوشدر لغان سفسطه لرینی منبع فحش اولان تیانر. لرینی داعی فساد اولان ادبیات کیچه لرینی فرض ایدوب کورسه تودنده کیری تورمازلر. زهرلی بیزهك لر ایله پاك كوزلرینی بویساب، صافی ایمانلی قلبلرینی آغولاب بتورورلر منه حاضر وک ایندی شول لایهالی اردن برسی «سوز» غزیته سنده دیننی دنیاغه دنیانی دین گه قاتناشدروب تاتار تلمن قران کریم نك اوک یاغینه مندروب اولطرتدی. ایکنچی بر قزل آغزی تیانترنی قرآن مجیدنك صول یاغینه مندروب اولطرتور. اوچونچی بر مجنونى ادبیات کیچه سن کلام شریف نك اوستینه مندروب اوطورترده ایشنه شول وقت تاتار اولگی معناسینه فایترده بوزتوبان قاپلاتب کیتهر! دخی (وعلى الامامين الهمامين) ديب امام لر نك خطبه او قولرینه نی سببندر بولار نك اچی پوشه ایندی موندن مقصدلری نی در آنسن اوزلری بله. دخی بوتیانر فوزغونی علماء اسلام نك سوبکملی تاجی بولغان چالمالرينه ده مجنونانه هجوم ایدهدر. سبحان الله یوق ایسه ایندی چالما اورنینه علماء نك قارا اشلپه کیپولرن تلپلر مېکان. شولایدر شول چونكه چالماليلار نك صافی ایمانی اختیار بیرمی مسلمانلر نی کتر و ایچون فورلغان آو خانه لر گه باروب یورورگه، ای اللهغه هم پیغمبرینه ایمانی وار مسلمانلار اویلاب قارا كز بو طریقه آقروب باقروب دینگه

و آنك اهلينه به يله نوب خاقتى ترقى ايتدروب بولامى
 صوڭ؟ يوق يوق مڭ مرتبه يوق بلكى جهنم چوقرىنه
 ايلتوب طغارغه طرشو بولادر. اگرده چندنده آلا-
 نك مقصدارى مسلمانلارنى ترقى ايتدرو بولسه
 غسلسن قوللارى ايله قلم توتوب دينى مسئلهرگه
 قاغامى آنى اوزينك اهلينه قالدروب دزاده تركك
 ايتو بولارينى كوستهرسهر ايدى ووكار كم بارشى
 كيلور ايدى. بلكه بالعكس هر كم قوللردن كيلگان
 قدر ياردم ايتودن كبرى نورمازلر ايدى. لكن بيت
 آلا نك مقصدارى اول توگل بيلگلى ايندى تاتار
 قزل آغزلارى برآزده قلم توتوب يازا بلورلك قوه گه
 مالك بولاديسه اول حاضر دين گه و آنك اهلينه به يله نه
 باشايدر پوايندى آلا رده الك مقدس بولغان بر تلک
 چونكه بولاي اشل مگانده اول قزلار پارتيه سينه كرده
 آلمى زيره دين لى بولو آنلر نك مسلكينه خلاف!
 تاتار آفتقلى اوز دينلرى و آنك اهلينه احترام
 سزاق كورسندكلرى كى باشقه ملت ارده شولاي
 اوزدين و اهلرينه هجوم ايدهلر ميكان ديگان وهم
 لر خاطرغه كيلهلر ايدى لکن توبانده گى واقعه نى
 كورگاندى صوڭ ايندى اول وهم لر بارى ده بوقغه
 چهدى واقعا شوندى عبارت كندم ايسه پادشاهه نك
 كر بهم سى قاتيبانان بقالايوژنا جنابلرينك كامبئيتنده يعنى
 كورسكى غوبيرنسكى شعبه سنده اعضا بولديغم جهتله
 مذكوره اسمله نگان كوندله تار ريشتواغه بار اعضالهر
 فايوسى دؤوره نسكى صابر انبه زالبنا چاقرلغان ايدى
 ايشته آنده اوزارينك دينى رئيس لرى آرغى
 ييپه بئتوق طرفندن دعا ايدلوب پادشاه و آنك حاندا نينه
 على الخصوص ألوغ كوناگينه قاتيبانا جنابلرينه سلامت
 لك تل دكك صوكره غوبير نانوردن آلوب شهر نك الك
 معتبر آدم لرى اجنپى روحانيلاردن باشقه هر برى
 دينى رئيس لرينك قولنده بولغان خياچنى هم آنك

قولنى اوبوب چقديلر مونه شوندى صوڭ بو ملت نك
 اوزدين اهلرينه بو قدر احترام ايتدكلرينى كوروب
 تعجب ايتدم! اما بزنك تاتار نك انصافسن ادبسن غسلسن
 قزل آغزلارى ايسه هر بر غزيتهور نالمر نك علماء اسلام
 مناسب كورگان محترم مفتى مز بايزيدى حضرتلرينى
 ادبسن و مكروه بر روشده سب ايدوب تورالرا ايندى
 شوندى صوڭ ايركسن دين لرن و دينى رئيس لرن
 تحقير ايدو تاتار ادبسنارينه گنه مخصوص ايكان
 ديه رگه هجور بولاسن.

۲۴ نچى آپريل كورسكى شهر نك امام كمال الدين ابن امام عبدالصير

كيگاش مجلسى حقنده

«دين و معيشت» مجله معتبره سى ده بر مدرس محترم
 طرفندن يازامش كيگاش مجلسى حقنده اداره نك
 قورقوى ده اورنسز دگلدر. فقط مجلس دينى اشلرمز
 و دينى مدرسهلرمز و امام لرنك معاشى كى نرسهلر
 حقنده اولديغندن بو مجلس گه فقط علماء كرامدن
 اشانچلى و دياتلى كسفنلر گنه چاقرلسه اداره احتمال
 توتقان نرسهلر بولماسه كرك ايدى. امام لرمعا-
 شى حقنده ايسه مطلقا بر جمعيت لازم يوقسه فوق
 العاده احوال سببلى كوب يرده امام لرنك خالى مشكل
 له ندى چهلدن اغنياسى نك همتى ايله مشهور اورسكى
 شهر مز نك ۴ نچى محل سنده امام و آخوند محمد صارم
 حضرت علاج الدينى فقط تامين معيشت ايتله آلماغ-
 نلقدن چيلابى اوبازى پودياس نام قريه گه كوچارگه
 قرار بوردى و اهالى ده امام لرنك معيشتى حقنده نظاما

اوزلارنى مجبور ديب تانمادىن ندىن كيتسه كيتسون ديب
يكرمى بلدىن زياده خدمت اينتكان بىر دينى مجله خادىمى
حقنده اخرس اوله رق سكوۋە ايتمكده لردىر بوش
بوكون بو آخوند حقنده اولسه يارىن باشقە مننكده
باشمىزغه دلە چككە شېهە يوقدر.

دينى مدرسەلر موزودىنى اش لرمز نك دو ماده قار.
الوى و دىنى كتاب طبعسى كىن اش لرق حقنە شېهە سز
ياكادىن بىر كىكاش مجلسى كرك در. ۵ نچى بلدىن
صوك نه قدر اوز گارش اولدىغى جمله مزمگه معلومدر
بنا عايه آنك ايله گنه كفايه لهنب بولماسه كرك اول
مجلس نك پراغرمى بزمگه بىر ماتيرىال بولچغنى شك
يوق آنك اوستننه علاوه ايدىر لك اش لرمزده بىر
ايدكى ينه شېهە سزدر. شونك اوچونده فرصت قاچرمى
دىنى علمادىن مركب بىر مجلس ياصامق حاضرگى بىر
نچى بورچە سزدر، مفتى حضرتەن ايسه بو حقه تېوشلى
اور ندىن رخصت آلوب اوزىنك تحت رياستنده بىر
مجلس ياصاوغە بىخشى قارايە چقىده معلومدر. معلوم
مات مجلسى ده بو حقنە اوز فكرنى تيزلكده يازوب
اوتسه ايدى. ديب اوتنپ قالدىم.

عبدالله المعاضى

اداره :

بو حقنە بزم اوز فكرمىنى اوز مزجه بىمالامزىد
عليه بيان ايندىك. بزم شول فكر مزده ثابت و بىر قرار
مزم. كىكاش دىگان نرسە دائىما مقصود بالعرض بولە
تورغان نرسەدر. آندن مقصود بالذات بولغان نرسە
شول كىكاشنك نتيجە مطاوبەنى بىروى بولورغە تىو-
شلىدىر. نتيجە مطاوبە ايسه صاحب مقاله يازدىغىنچە
بايتاقنە كوب نرسەدر. آلارنك كوبسى ملت نك بىر
صنقى نك غنە كىكاش و قرارى ايله گنه ميدانە چقاچق
توگلدىر. مثلا آلىق اماملارنك معيشتلرىنى تىامىن
مسئله سنى. بو مسئلهده دىانتلى اماملارغە چىنالوب

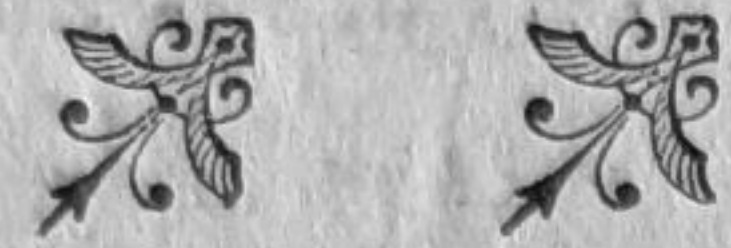
بىر نرسەگە قرار بىرسەلر اول قرارنك تىامىن ايدى
چىلرگە تىامىن بىر شېهە ليدىر. بنا عايه اول قرار
نك فعليتكە چغوندىن بىگراك كاغذده گنه يازىلوب
قالوى بىر مەكىندىر.

خصوصا اول كىكاش مجلسىنە مطبوعات اربابى
قاتشدر لماسە اول كىكاش مجلسىنك تفرق كە بساعت
بولوى شېهە سزدر. اگردە اول مجلسكە آلارده
قاتشدر ياسە بو مسئلهده بلكە نتيجە مطاوبەنى بىرورك
قرارلار بولوى مەكىندىر. اوزلارى قاتشقان فكر
و قرارنى مطبوعات اربابىده مەكىن قدر فعليتكە چعا-
رورغە طر بىشدرلر. لکن اول تقدىردە اول قرارنك
اماملر ايچون دىانت ايچون آغرىغە شرطلر تحتندە
بولاقى شېهە سزدر. شوندىن شرطلر كە آنلارنك
بعضىسنى اماملارنك عزة نفسلرى تحمل ايدە آلمان
بعضىسنى دائرە دىانت صغدر ماز.

يارى ايدى اماملارنك معيشتلرىنى تىامىن مسئله-
سى هيچ بىر تورلى شرط و شرط تىانتندە اولمايىنچە غنە
آلارنكده قاتشاش ايله حل ايدلسون ديه لم. لکن آلار
بيت اول مسئلهگە قاتشو ايله گنه قناعت ايتمازلر. باشقە
مسئلهلر گەدە البته قاتشە چقلردىر. باشقە مسئلهلر گە
آلار قاتشە چق بولسەلر اول مجلسدن نتيجە مطاوبەنك
حصولى متعسر بلكە متعذر اولچقدىر. مونه شوشندى
وبولارغە باشقە دخى ئللە نپندى وجهلر ايچون بزم اول
كىكاش مجلسىنە اوز طرفەزدن اشتراك ايتە آلمان-
چاغەزنى بىر دفعە يازغان ايدىك. تکرار ايتە مزم بزم
حالا شول فكرده ثابتەمزم.

۴۶۰ نچى نومبر «تورمش» ده ئللە نپندابىن خياللار
بىرلن اشبو مجلسكە بلچر افلر آتلغان هم عموم دوخاؤ-
نوى صابر ائيه مزغە و آنك هيئت لرىنەدە بىر زور
بلچر افلر لسناد ايتلگان. اول بلچر افلرنى اهل نامو-
سدن برهودة تحمل ايدى آلمان بوگنا سبب ايسه شول

تادہ بورگان کینگاش مجلسی بواورغہ اوخس. تادہ بورگان مذکور مجلس فعلیہ کہ چقسہ آنک حقتک نیلار یازماسلار؟ خلاصہ: کینگاش مجلسی مناسبتیلہ ملت آراسی بک بوتالوب کیتار توسلی تویول.

تورلی خبرلر

قزان تاتارلرینک اسرافی.

یدی آی مدتندہ قزان تاتارلری تیاتر اوچون ۱۷مک حومدن آرطق آفچه اسراف ایتکانلار. یتیملری بالانغاچ مساکن و فقراسی آچ تورغان قزان خاقینک بو اشندن چن مسلمانلر هبرت آلورغہ یاری. ملتہزگہ تر قیدن کیلگان فقط برگنه شهرنک بو قدر اسرافی بورونراق بولسه مطلق علم بولیننه یاخود فقرا و مساکیننه صرف ایدلور ایدی. ئە حاضر ایسه اون شهر بولغانده یوز یتیمش مک صوم ملت آفچه سی فحش بولیننه حرامغه اسراف ایدله.

آی باشی

محترم «دین و معیشت» هیئت اداره سینہ اعلام ایدہ من قریبہ من ننگ ۳نچی محلہ مؤذنی حبیب الرحمن عبداللہ اوغلی حبیب المین (۴۵ دە) محلہ سینک معتبر شرف الدین هبد الرحمن اوغلی حکیمفی (۶۵ دە) برله آپریل ۲۰ نده چهارشنبه کون پنجشنبه گه فارشی کیچ یسیغ گه اذان ایتور آلدندن شو ۱۶نچی مسیحی ۳۴نچی هجری سنه ننگ ماه رجبنی بایوب بارغان وقتندہ کوروب، بز لره آپریل ۲۲ نده جمعه موافق شرع شهادة بیردیلار بز لردہ شنبه همدہ چهارشنبه کونلارده هوا بولوتلی ایدی.

لونا غوبرناسی استرلی طماق اویازی دیدوژولوصی آشقادار بالقلی قریهسی برنچی مسجد جامعده امام و مدرس شریف یوسف اوغلی کابقایف الارنبوری مای ۵ نده ۱۹۱۶ سنهده

اداره:

محترم شریف حضرتکه بواشکه اهتمام ایتویننه عرض تشکر ایتنه مز.

تصحیح

۲۲نچی آپریلده چقغان ۱۵نچی نومبر «دین و معیشت» ژورنالنده امرالله منصور اوغلی امضاسی ایله مسکو زیارتینہ تبلیغون کرتو حقندہ یازلغان خبر برآز توزاترگه محتاج. درسنی بولای: ۲نچی محلده نورعلی اسملی برکشی ننگ تسمیه مجلسی بولدی شول مجلسده تبلیغون قوبدر و مسئله سی میدانہ قوبلوب، ۲نچی محل امامی آخوند عبد اللودود حضرت حاضر اولوب دلالت ایتدی. مینده دلالت ایتدم. شونداغی ذاتلر هر قسایوسی معقول کوردیلر. شولوق مجلسده مین هم شونداغی جماعت صالحوب ۲۲۵ صوم آفچه جینالیدی. شوندوق آخوند حضرت جماعت ننگ رضاسی ایله اول آفچه نی میکا نابشردی الحاصل تبلیغون کرتدرو خدمتن گنه بن یالغوز قیلدم اما آفچه نی مجلسده بولغان جماعت ایله برگه صالحدوق.

شهر مسکو الحاج حکیم الله عیسین.

خارجی خبرلر

ریغادن شرقده «فورته نفوف» تیر سنده نیمسلر تیر بولنی طویقه طوتقانلر. بز ننگ اوچوچیلر آلا ننگ قلمایی قصبه سنکگی ایلیکتر استانسہ سینہ بومبار طاشلاغانلر. مای ۱۶لر ننگ نیمسلر ننگ «آوغوستینغوف» طرفندہ یاودرغان طوپلاردن صوگ بولغان بز ننگ یازیتسیه لرغہ هجوملری دفع قیلنغان.

پاریژ.

مای ۱۷لر نده مآس نهری ننگ غربندہ آوافور

۱۹۱۶ نچی یل اوچون

دوامی

دینی، ادبی، علمی سیاسی و اقتصادی «دین و معیشت» مجله سینہ ابونہ دفتری آجلدی. «دین و معیشت» مجله سی اوتکان سنه لردہ تی اهل قلم نك اشتراکی ایله، اولده تی کین اول هفته گه بر، بلغه ۵۰ نینسخه نشر اولنوب، محترم دینمز و آنک اهلنی حمایه یولنده دوام یته چک.

«دین و معیشت» مجله سنده اولگی سنه لردہ گی نسی مشنر بیلر طرفدن صورالغان علمی دینی و فقهی مسئله لرگه شرع شریفکه موافق جوابلر بیرله چکدر (مجله نك یاصیله باشلاغان کونزدن شوشی کونگه قدر ۳۰۰۰ دن زیاده مسئله صورالوب، بار سینده شرع شریفکه موافق جواب بیرنمدر.) «دین و معیشت» مجله سی وطنمز نك مشهور و مقدر عالمتری طرفدن یازلغان دینی و ادبی مقاله لری یایله زینت لتوی ایله بر ابر، آنده عرض شخصیه دن عاری اهل سنت و الجماعت مدهینی ترویج ایله یازلغان باشقه مقاله لری هم درج ایته چکلدر.

«دین و معیشت» مجله سنده بویل دینی و ادبی مقاله لردن باشقه اورننک یتوینه قاراب اقتصادی، طبی و اول خواجه لغنه دائر مقاله لرهم درج ایته چکلدر «دین و معیشت» مجله سی اوزینک یللق دوامنده، هربر مسلمان عائله سی اوچون نیره کلی مجله آیدکن بیک بخش بلدردی شوگا کوره اول مسلمانلر آراسنده کوب تارالورعه تیوشلی: آتی اولمکانلر اوقوب دینی معلوماتلرون آرتدراچقلر، یاشلر اوقوب روحلرینه و آخر تلیری اوچون فائده لی آزیق آلاچقلر.

«دین و معیشت» مجله سینہ مشهور عالملر مز، امام و مدرس لر مز همده ملالر مز و ناسالر

۱۹۱۶ سنه اوچون

ابونہ حقی

اورنبورغ رچیت شهر لرگه:

بلغه - ۵۰ صوم

یارتی بلغه - ۳ صوم

۳- آبخه - ۵۰ صوم

خط، پیرویود همده پاصیلکه لر اوچون ادیس:

«Динъ ва Магишетъ» Журн. Контора Оренбургъ.

تیلیگرام اوچون: Оренбургъ، Магишетъ.

یلندنده کیم گه یازلماوچی کردارگه ۵ صوم شا

۱۹۱۶ سنه اوچون ابونہ دفتری اچق

منهاج الدين شرف الدين

دەزەسە ئورنىدا تۇرۇشقا قارشى رەندە ئالچۇقغە قارشى .

۱ ھەم ۳۳ نەچە نۆمەردە. اسكلا دەزە نىكالا بولمىسى اورامدەنى اوز يورطاز دە. سودان اوپتاواى ھەم واقلا
 ھەر وقت كۆپ زاپاس ايلان بولوب طور مەقدە. ھەساھانارغە مخصوص غايەت پەشنى مال ارچىتەك، ايتەك شىبىلى
 كوش، كالوش، باشماق، توفلى، اسكرا خونكە ھەم چۆكەر ھەر تۈرلى وارشاوسكى. مسكورسكى كۈن آياق
 كېومارى ھەر فابرىكە رېزىنوى كالوش ار ھەر فابرىكە چىلى بورچى ھەم كېوز آياق كېومارى ھەر فاصونى
 قارە كۆل ھەم باشماق مانېر جەك بوركار چەن ھەم كوك انجى ايلان اشلانگان باشماق مانېر غايەت مودنى فالفاق ار
 سورندە غايەت مودنى كلابوش ار ھەر تۈسە اسلامبول ھەم وارشاو فەسلىرى سېرى جون فوطالوق ار چالما
 نمازلق، سولەنگى، كستمال، اش باواق، كاراوت جىمەسى آياق چىرنارى پاتنوس ھەم چالما باواقلىرى ھەر فابرى
 بىكەن جاي كواماك جاي ادبالار باقر، جېز، نىكەز اۈنى ھەم مالېر و اقى، نەھار سېر اوچون چەمادان ھەم ساكى
 بازلر وغېرى كۆپ تۈرلى مالار. مذكور مالارنى ھەر قابوسن سۈر اسكېدە ايلان انجى قولدن القانلق
 كوبراگن اوزەز زاكاز بېرۇب اشلانگانلىكەن اش باشندە توتەزنى صرف قىكوب اوزەز طور غاباق سېمبىلى
 قايسى كانفورىنتار مەن مالېنە قاراغاندە ھەر جەھەنن ار طنى بەھاسى غايەت ارزان چىت شىردن صور اوچى مېن
 مشربارگە سومنە ۲۵ تېن زادانكە ايلان پوچتە ياكە كاتتور ار قى توفسز نالوز قلوب بېرە مەن. پراژوز
 مشربىن نالوزسز بېرلى. ماركەسز خطقە جواب قايتارلى.

اورىس: Оренбургъ, магазинъ М. Шарафуддинова.

باصلوب ھلاكتە قارشى دورتنچى آدوم چەقىدى:

مىترجەسى:

ايسرتكچ اچوچى نىكە عائەسىنە كىلگان ضررلى و آنىك وارداتى عمل واشنىك فعالىتى-نىكە كىموى، اچوچى نىكە آول ھەر
 كىررلىرىنە زىھستو او شەر كاصە لىرىنە وعموما خلققە تىگان ضررلى، اچوچى لىك خىزىنە و حكومت كە ضررلى، آلا نىكە جىنايت لىرى
 آلا حقتە اولان سودلرنىكە عجىب نىتىجە لىرى، مېوس لىر آراسىندە تورمەدە كۆبى اچوچى ار بارلىقى، اچوچى لىر اوچون بالىنىسە
 توتولغان راسخودار وغىر لىرى... بەھاسى ۱۵ تېن پوچتە ھەسار فىلە ۱۷ تېن

ھلاكتە قارشى ايكىنچى آدوم (۲ نەچە طبعى)

نەھكونك استعمال ايدلا باشلاو نارىخى و آنىك اسىندەگى اختلاف شول عىردە ھەمما نىكە نەھكى حقتە سوبلا كان - وزارى
 نەھكى نىكە و آنىك ھەكە ايدكى، حرمىن مغرب زىن سودانغە نارالوى، دىن عقل بەنگە، مال عرضغە ضررى .
 خواص ھەم سى لىرنىكە نەھكى كوبرا نىمىتلا بولولرى، سىجىدە اوزىن نەھكى ايسى كىلارپ اورغان كىشىگە فقھانكە حكىمى، نەھكى نىكە
 كوزگە ضررى، امام شىرنىلانىكە نەھكى حقتەنى سوزلىرى نەھكى توتۇچى غە نەھكى اوبو مكرولغى، نەھكى كودن آورولر پىدا بولوى
 جالىنوس حكىمىنكە سوزى و آنىك وصىتى، نەھكى سوزلىرى حكىم لىر سىنانكە سوزى، حجاز لەملىرىنكە سوزى، نەھكى نىكە جىمەگە تاثيرى ھەمما
 ضررى، نەھكى نەھكى امانار... نەھكى كونك داع (دى) گە ضررى، نەھكى نىكە خىت ايدكى، ضررى نەھكى استعمال حرام ايدكى
 نەھكى حقتە نەھكى مالكى شافعى حىبى مەقتى لىرنىكە بىگان جواپلىرى وغىر لىرى... بەھاسى ۱۲ پوچتە ايلان ۱۴

ھلاكتە قارشى اوچىنچى آدوم

اوچىنچى آدوم روس محرر لىرنىكە و مشهور پىرافىسسور لىرنىكە صوتغى نشىريات و تەلىفاتلرنىن چوپلان
 تاتارچە غە ترجمە ايدلىدى. مىترجاتى: قولماقلى اچمىلەر و انلرنىكە تىركىبى ھەم تاثير و ضرر لىرى
 اسپىرتلى اچمىلەرنىكە تىركىبى و ايسرتو كىفىتىلرى اراقى نوللىرى، القاغول اعضالغە نىچكە تاثير
 ايتە؟ و نىچكە بەنگە ضعف لك كىترە؟ اراقى نىكە قارنغە تاثيرى. اراقى نىكە باورغە تاثيرى، بېور
 ضررى. اسپىرتنىكە قان حركتە تاثيرى، اراقى نىكە اوپكەگە تاثيرى، اسپىرتنىكە تامر لىرغە تاثيرى
 ھەمىگە تاثيرى. اچوسىبىلى كىشىنكە عقل- سزلىنوى فراسىيە پىرافىسسور لىرنىكە سوزلىرى، طالستوى
 و نىقراسقى شىرلىرى، اچكان كىشىنى دوللاو روشى، اچكان كىشى نىكە حىات و مەبىشتى روس تەرك
 چار بەندە روس بابوز چار بەندە اچوسىبىلى قىرلوجى لىر وغىر لىرى... بەھاسى ۷ پوچتە ايلە ۹۰